

Handläggare
Kristina Björkegren Linder
Telefon: 08 508 33 890

Till
Utbildningsnämnden
2014-09-25

Stadens skyldighet att leva upp till rättigheterna som gäller i finskt förvaltningsområde

Svar på remiss från kommunstyrelsen dnr. 337-756/2014

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Anders Carstorp
Utbildningsdirektör

Monica Söderman
Tf stabschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har till utbildningsnämnden remitterat motion av Ann-Margarethe Livh (V) om stadens skyldighet att leva upp till rättigheterna som gäller i finskt förvaltningsområde. De frågeställningar som ligger inom utbildningsnämndens ansvarområde rör bl.a. språkkartläggning av personal samt efterfrågan på, och behov av modersmålsundervisning i framför allt förskola. Till detta föreslås även ett utökat samverkansuppdrag till samtliga nämnder som är berörda av den särskilda lagstiftningen kring det finska förvaltningsområdet.

Förvaltningen har under de senaste åren genomfört ett flertal insatser inom det finska minoritetsområdet; inrättande av formaliserade samråd med den sverigefinska delegationen och etablerade nätverk för pedagoger, inventering och kartläggning av språkkunskaper, utbildningsinsatser samt en övergripande språkkartläggning av modersmål i stadens förskolor.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom ledningsstaben i samråd med avdelningen för utveckling och samordning.

Bakgrund

Inom arbetet med de fem erkända minoritetsgrupperna och minoritetsspråken ingår Stockholms stad sedan 2010 i ett förvaltningsområde för det finska språket. Sverigefinnar som bor i ett finskt förvaltningsområde har uttrycklig rätt att använda sitt modersmål muntligt och skriftligt i offentliga sammanhang.

Myndigheterna ska se till att det anställs personal med kunskaper i finska. I stadens åtaganden ingår att:

- Informera finsktalande om lagen
- Ge inflytande till och samråda med företrädare för finsktalande
- Skydda/främja och revitalisera finska språket och finsk kultur
- Tillhandahålla service och erbjuda myndighetskontakter helt/delvis på finska vid efterfrågan
- Tillhandahålla förskola helt/delvis på finska vid efterfrågan.

Stockholms stad får statsbidrag för de merkostnader som följer av att ingå i det finska förvaltningsområdet. Statsbidragen fördelas till stadsdelsnämnder och vissa facknämnder. Varje nämnd ansvarar för att inom sitt ansvarsområde se till att minoritetslagen följs. Enligt minoritetslagen ska den sverigefinska minoriteten ha inflytande i frågor som berör dem – särskilt viktigt är det att samråd sker kring förskola och pedagogisk omsorg, ungdomsfrågor, äldreomsorg och kulturverksamhet.

I Stockholm finns en stor sverigefinsk förhandlingsdelegation. Delegationen utser de personer som ska samråda med stadens nämnder.

Stockholms stad har en finskspråkig hemsida med generell information om bland annat förskolor och skolor, socialtjänst och äldreomsorg. Men också om kultur, fritid, trafikplanering, om stadens organisation och om hur den styrs.

Förvaltningens synpunkter

Arbetsmarknadsförvaltningen är övergripande samordnare och ansvarar för samråd fram till dess att det årliga statsbidraget fördelats mellan fackförvaltningar/stadsdelar. Härefter övergår samråden till respektive nämnd. På utbildningsförvaltningen finns en centralt placerad medarbetare som tillsammans med förvaltningens förskolesamordnare och representanter för stadsdelsförvaltningarna respektive arbetsmarknadsförvaltningen samråder med förhandlingsdelegationen om användningen av det

årliga statsbidraget och utveckling av arbetet med minoritetsgrupperna. Samråd sker fyra gånger per år. Utbildningsförvaltningen är sammankallande.

I utbildningsförvaltningens uppdrag ingår att informera om och synliggöra stöd och aktiviteter i styrdokument och på hemsidor. Förvaltningen genomförde under 2013 en inventering av centralt placerad personal med kunskaper i finska och har härefter utsett namngivna finskspråkiga kontaktpersoner med uppgift att informera om sina verksamheter i kommunen vid efterfrågan.

Våren 2014 översattes Stockholms stads förskoleprogram till finska. Översättningen finns både som tryckt dokument och som en webbversion på stockholm.se

Utbildningsförvaltningen samarbetar med stadsdelsförvaltningarna och arbetsmarknadsförvaltningen kring information, kartläggning och samordning av det gemensamma uppdraget. För att synliggöra behovet av insatser inom den finskspråkiga kretsen har en inventering av förskolepersonalens språkkunskaper genomförts.

En kartläggning av modersmålsbehovet i förskolan genomförs under 2013/2014. I anslutning till kartläggningen ställs också frågan om det finns barn med föräldrar som har önskemål om verksamhet på finska. Språkkartläggningen har gått olika snabbt i olika delar av staden men väntas bli klar under året. Utbildningsförvaltningen har en fortsatt dialog med stadsdelarna.

Via stadens e-tjänster är det numera möjligt att markera intresse för finskspråkig förskoleverksamhet och även välja förskola med finska som profil. Genom den intressemarkering som görs via stadens e-tjänst kan stadsdelsförvaltningen kartlägga hur många föräldrar som önskar verksamhet på finska. Föräldrar kan välja förskola helt eller delvis på finska oavsett om finskan är ett aktivt modersmål i hemmet eller inte. I anslutning till e-tjänsten finns även information om minoritetslagstiftningen.

Hösten 2014 planeras en kurs i yrkesfinska för pedagoger. Innehåll och program utformas i samarbete med forskare på Stockholms universitet. Utbildningen kommer att bestå av fyra undervisningstillfällen och inkludera en studieresa till Åbo med besök i både svensk- och finskspråkig verksamhet.

Sammantaget har förvaltningen under de senaste åren genomfört ett flertal insatser inom det finska minoritetsområdet;

- Skapat formaliserade samråd
- Ökat valfriheten/förenklat ansökningsförfarandet vid val av förskola
- Ökat möjligheten till modersmålsstöd i finska. Det finns inga krav på grundläggande kunskaper i minoritetsspråket eller att det talas hemma för att ett barn ska vara berättigad till stöd.
- Etablerat nätverk för finskspråkiga pedagoger

Förvaltningen anser att den sverigefinska gruppens möjligheter att påverka i de delar som ligger inom utbildningsnämndens ansvarsområde är relativt väl tillgodosedda. Det finns en framväxande strategi för arbetet med den sverigefinska gruppen och andra nationella minoriteter. Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Motion av Ann-Margarethe Liv (V) om stadens skyldighet att leva upp till rättigheterna som gäller i finskt förvaltningsområde”, Dnr 337-756/2014

